

**PROTOKÓŁ
KONTROLI PROBLEMOWEJ**

**przeprowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Krośnie Odrzańskim w dniu 06 grudnia 2010 r.**

Działając zgodnie z art.3 i art.12 Ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206 z 2009 roku), art.22 pkt.8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.), przepisów rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2005r. Nr 61, poz. 543 ze zm.)

Zespół kontrolny w składzie:

1. Krystyna Chabowska- Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.- posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 592-1/10 z dnia 24 listopada 2010 r. - Przewodniczący Zespołu;
2. Helena Wilk – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 592-2/10 z dnia 24 listopada 2010r.;

(Dowód: akta kontroli str1-2)

przeprowadził w dniu 06 grudnia 2010r. kontrolę problemową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim, *zwanym w dalszej części Protokołu „Ośrodkiem”*.

Kontrolę przeprowadzono w obecności Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej - Pani Zdzisławy Ostrowskiej.

Dokonano wpisu do książki kontroli pod pozycją Nr 2.

ZAKRES KONTROLI

W ramach nadzoru nad realizacją zadań samorządu gminnego - zgodnie z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 175 poz.1362 ze zm.) - **zakresem kontroli objęto:**

1. zgodność zatrudnienia kierownika oraz pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami -w oparciu o art.122 i art. 116 ustawy z dnia 12 marca 2004.r o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.);
2. sposób przyznawania i wypłacania zasiłków stałych oraz zasiłków okresowych - w oparciu o art. 37, art. 38 i art. 147 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.);

(Dowód: akta kontroli str. 5-6)

Kontrola została przeprowadzona metodą losową i obejmowała dokumentację świadczeń przyznawanych w ramach systemu pomocy społecznej, zgodnie z tematyką kontroli wskazaną w Programie kontroli.

I. USTALENIA Z KONTROLI

1. Wykaz podstawowych aktów prawnych dot. działania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym przedmiotem kontroli :

- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2005r. Nr 77, poz.672);
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.);

oraz przepisy prawa miejscowego:

- Zarządzenie Nr 110/04 Burmistrza Miasta Krosno Odrzańskie z dnia 4 maja 2004 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.
- Zarządzenie Nr 118/04 Burmistrza Miasta Krosno Odrzańskie z dnia 4 maja 2004 r. w sprawie upoważnienia pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim Panią Teresę Lewandowską do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy – w czasie nieobecności Kierownika.

(Dowód: akta kontroli str.10-11)

2. Informacje ogólne.

Jednostka kontrolowana:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Piastów 10 H
66-600 Krosno Odrzańskie

Zatrudnienie w OPS – kwalifikacje pracowników - zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej.

Ośrodek zatrudnia ogółem 23 pracowników, w tym Kierownik i 6 pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku na 18.444 mieszkańców (stan na dzień 30.06.2010r.).

(Dowód: akta kontroli str.12-17)

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej posiada wykształcenie

wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podst.
Art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie
do informacji publicznej (Dz.U.Nr 112, poz. 1198)

1 tym samym posiada wymagane kwalifikacje, określone w art. 122

ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pani Kierownik realizuje zadania pomocy społecznej od 20 czerwca 1974 r. Na bieżąco uczestniczy w szkoleniach nt aktualnych przepisów prawnych z zakresu działania Ośrodka (pomoc społeczna, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, procedury administracyjne).

Pięciu z sześciu zatrudnionych pracowników socjalnych, realizujących pracę socjalną w środowisku, posiada kwalifikacje wymagane ustawą o pomocy społecznej do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, a tym samym posiadają uprawnienia do otrzymywania dodatku do wynagrodzenia w wysokości 250 zł. Jedna osoba zatrudniona na stanowisku pracownika socjalnego (Pani ^{wyłączenia dok. zespół kontr. na podst. Art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do inf. publ. (Dz.U.Nr 112, poz. 1198)}) nie posiada uprawnień do wykonywania zawodu pracownika socjalnego ponieważ posiada dyplom ukończenia w dniu 14 lipca 2008 r. trzyletnich studiów wyższych zawodowych (licencjackich) na kierunku pedagogika o specjalności „praca socjalna i resocjalizacja”. Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz.U.Nr 48, poz. 320), osoby, które przed dniem 1 stycznia 2008 ukończyły lub kontynuowały studia wyższe o specjalności „praca socjalna” na jednym z kierunków: pedagogika, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie, po uzyskaniu dyplomu ukończenia tych studiów mogą wykonywać zawód pracownika socjalnego. Ukończenie studiów wyższych o innej specjalności niż „praca socjalna” np.: „praca socjalna i resocjalizacja” (zgodnie z interpretacją Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej znajdującą się na stronie www.mpips.gov.pl) – nie jest równoważne ze specjalnością wskazaną wprost w ustawie – tym samym nie uprawnia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego ^{wyłączenia dok. zespół kontr. na podst. Art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do inf. publ. (Dz.U.Nr 112, poz. 1198)}.
W trakcie kontroli ustalono, że Pani ^{wyłączenia dok. zespół kontr. na podst. Art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do inf. publ. (Dz.U.Nr 112, poz. 1198)} od dnia 25.09.2010 jest w roku akademickim 2010/2011 studentką I semestru I roku – studiów drugiego stopnia (magisterskich), niestacjonarnych (zaocznych) na kierunku pedagogika o specjalności „praca socjalna”. Nauka obejmuje 4 semestry i trwa do 30.09.2012 r.

Kserokopie dyplomów stanowią załącznik do protokołu.

(Dowód: akta kontroli str.18-24)

Na dzień kontroli wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych, posiadających wymagane kwalifikacje do wykonywania zawodu - wynosi 5 pracowników na 18.444 mieszkańców, co w przeliczeniu na 1 pracownika socjalnego przypada 3.689 mieszkańców, tym samym Ośrodek nie spełnia współczynnika zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w art.110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, iż „ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców”.

3. Realizacja świadczeń pomocy społecznej

Obszarem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest teren Miasta i Gminy Krosno Odrzańskie, w której zamieszkuje 18.444 mieszkańców (stan na dzień 30.VI 2009 r.).

W I półroczu 2010 r. pomocą społeczną w ramach zadań własnych gminy objętych było 1163 osoby, decyzje wydano dla 772 osób z 453 rodzin.

Podczas kontroli dokonano oceny zasadności przyznawania świadczeń oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji **zasiłków stałych, okresowych** - na podstawie losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców.

Zasiłki stałe

W okresie od stycznia do czerwca 2010 r. pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 97 osób z 95 rodzin; wypłacono 526 świadczenia na kwotę 158.830 zł, w tym dla 70 osób samotnie gospodarujących oraz dla 27 osób pozostających w rodzinie.

Świadczeniobiorcy zasiłku stałego stanowią 12,56 % ogólnej liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenia.

Kontrolą objęto dokumentację 19 osób korzystających z pomocy w formie zasiłku stałego. Za osoby korzystające z zasiłku stałego, nie objęte ubezpieczeniem zdrowotnym Ośrodek opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W podstawie prawnej decyzji przyznających zasiłek stały wraz ze składką zdrowotną – przywoływana jest ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

W jednym tylko przypadku w podstawie prawnej przywołana jest ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), pomimo, iż przyznano tylko zasiłek stały bez składki zdrowotnej - (Decyzja Nr OPS Nr 8122/39/09). W trakcie kontroli udzielono instruktażu.

Ustalono, że zasiłki przyznawane są na podstawie rodzinnych wywiadów środowiskowych, zaświadczeń o dochodach osób w rodzinie oraz ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Decyzje przyznawane są na okres ważności orzeczenia. Decyzje są przekazywane zasiłkobiorcom za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Wykaz skontrolowanych dokumentacji świadczeniobiorców stanowią załącznik do protokołu.

(Dowód: akta kontroli str. 25-26)

Zasiłki okresowe

W okresie od stycznia do czerwca 2010r. Ośrodek przyznał pomoc w formie zasiłku okresowego dla 212 osób z 210 rodzin. Wypłacono łącznie 585 świadczeń na kwotę 130.490 zł. Świadczeniobiorcy zasiłku okresowego stanowią 27,46 % ogólnej liczby świadczeniobiorców.

Kontrolą objęto dokumentację 21 rodzin korzystających z tej formy pomocy.

Zasiłki okresowe zostały przyznane na podstawie art.38 ustawy o pomocy społecznej. Skontrolowane świadczenia ocenia się jako zasadnie przyznane. Powody przyznawania zasiłków - bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba zostały udokumentowane stosownymi dokumentami. Wysokość zasiłków okresowych została ustalona prawidłowo tj. w wysokości 50% różnicy między kwotą kryterium dochodowego rodziny (osoby) a posiadanym dochodem rodziny (osoby). Zasiłki okresowe wypłacane są ze środków budżetu państwa oraz ze środków własnych Gminy, która przeznaczyła środki własne na wypłatę tego świadczenia. Z informacji (*Protokół ustnych wyjaśnień*) Kierownika Ośrodka wynika, że na I półrocze Gmina przeznaczyła kwotę w wys. 1.787 zł, średnio 20 zł do kwoty zasiłku. Brak jest jednak stosownej uchwały Rady Miasta podwyższającej minimalne kwoty zasiłku okresowego (art. 38 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej).

Wykaz skontrolowanych dokumentacji świadczeniobiorców stanowią załącznik do protokołu.

(Dowód: akta kontroli str. 27-29)

Ustalono, że w dwóch przypadkach na 21 skontrolowanych dokumentacji nie przestrzegane są terminy przeprowadzania wywiadów tj. w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie przyznania świadczenia – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U Nr 77, poz. 672 z dnia 4 maja 2005 r. ze zmianami).

Są to decyzje Nr :

- 8123-200/2010 z dnia 23.03.2010 r. – wniosek: 04.03.2010, wywiad – 22.03.2010 r.
- 8123-413/2010 z dnia 30.09.2010 r. – wniosek: 07.09.2010, wywiad – 27.09.2010 r.

Terminy wydania decyzji (załatwienia sprawy) zgodne z KPA. Decyzje są przekazywane zasiłkobiorcom za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

(Dowód: akta kontroli str.30-33)

II. WNIOSKI

1. Kierownik jednostki posiada wymagane kwalifikacje - określone w art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).
2. Jeden pracownik socjalny realizujący pracę socjalną w środowisku nie posiada kwalifikacji zawodowych - określonych w art. 116 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).
3. Ośrodek nie spełnia wymogu zatrudnienia pracowników socjalnych - określonego w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.). Niezbędne jest zatrudnienie dodatkowo 5 osób.
4. W dwóch przypadkach u osób ubiegających się o zasiłek okresowy przekroczone są obowiązujące terminy przeprowadzania wywiadów środowiskowych.
5. W jednym przypadku w decyzji przyznającej zasiłek stały przywołano również ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych pomimo, iż pomocy w formie składki zdrowotnej nie przyznano.
6. Brak podjętej przez Radę Miasta uchwały podwyższającej minimalne kwoty zasiłku okresowego, o którym mowa w art. 38 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).

Na tym kontrolę zakończono.

Pouczenie

Na podstawie § 16 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z 2005r.) kierownik jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny odmowy. Odmowa podpisania protokołu przez kierownika jednostki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki

podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Pisemne zastrzeżenie do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.

Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli. W razie nieuwzględniania zastrzeżeń, w całości lub części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie i przekazuje je do akceptacji Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Protokół niniejszy sporządzono w czterech jednobrzmiących egzemplarzach i zaparafowano na każdej stronie.

Jeden egzemplarz otrzymuje:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim;
2. Burmistrz Miasta i Gminy Krosno Odrzańskie;
3. Wydział Nadzoru i Kontroli LUW;
4. Wydział Polityki Społecznej LUW wraz z załącznikami – a/a

Zespół kontrolny:

1. Krystyna Chabowska

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Krystyna Chabowska

2. Helena Wilk

ST. INSPEKTOR
w Wydziale Polityki Społecznej

Helena Wilk

**Kierownik
OPS**

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krośnie Odrzańskim

Zdzisława Ostrowska
specjalista organizacji pomocy społecznej

Gorzów Wlkp., dn. 03.01.2011 r.

Krosno Odrzańskie, dn. 11.01.2011 r.